P. Ciołkosz

MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 30 I, 1942
popołudniowy

I

Dotyczące Polski

WEICHSELSENDER po polsku, 30 I, g.10.01
Nowomianowany Gubernator Galicji objął urzędowanie i przyjął przedstawicieli wszystkich urzędów, oświadczając, że celem jego pracy jest ustalenie sprawiedliwego porządku.

KA.R po polsku, 29 I, g.17.00
Komunikatn o posiedzeniu ostatniej Rady Ministrów RP. Sprawozdanie gen. Sikorskiego z pobytu w Rosji Sowieckiej.
Prezydent Roosevelt swoje orędzie do narodu polskiego kazał transmitować przez wszystkie rozgłośnie amerykańskie. Wydanie tego orędzia jest zdarzeniem politycznym ogromnej wagi. Podobnie jak prezydent Wilson, Prezydent Roosevelt przyrzekł, że Polska zostanie odbudowana. W czasie bytności gen. Sikorskiego u Prezydenta Roosevelta, Prezydent oświadczył, że Polska jest natchnieniem dla narodów do walki z hitleryzmem, obecne zaś orędzie jest jakgdyby oficjalnym stwierdzeniem tej rozmowy.

BOSTON po polsku, 29 I, g.19.45
W Waszyngtonie odbyła się w gmachu amb. polskiej polsko-czeska konferencja prasowa. Amb. Ciechanowski oświadczył, że umowa polsko-czeska o konfederacji przekreśla i usuwa na zawsze wszelkie nieporozumienia, jakie w przeszłości istniały pomiędzy Polską i Czechosłowacją. Deklaracja polsko-czeska została zawarta za wiedzą Wielkiej Brytanji, Stanów Zjednoczonych i Rosji. Przy tej sposobności reprezentant Czechosłowacji ujawnił nieznany fakt sabotażu, mianowicie , w czasie zwiedzania fabryki Scoda przez 14 oficerów sztabowych niemieckich robotnik czeski Vacak wylał na zwiedzających zbiornik z wrzącym ołowiem. Wszyscy delegaci ponieśli śmierć.

NEW YORK po polsku, 29 I, g.18.45
Na konferecji polsko-czeskiej amb. Ciechanowski oświadczył, że Polacy w dalszym ciągu prowadzą akcję sabotażową przeciwko Niemcom.

KUJBYSZEW po polsku, 29 I, g.19.15
Janina Broniewska odczytała tekst wywiadu , jaki przeprowadziła w tych dniach z gen. Andersem w amb. RP. Gen. oświadczył, że na terytorjum Zw. Radz. zbroi się forsownie armja polska , która rwie się do boju z hitleryzmem. Na zapytanie - jak ocenia generał przyczyny klęski hitlerowskiej pod Moskwą, otrzymała odpowiedź: 2 były przyczyny klęski - natury zewnętrznej i wewnętrznej. Niemcy nie doceniali siły i bitności armji czerwonej, nie doceniali również przeszkód terenowych, przestrzeni , a wreszcie warunków klimatycznych. Co do przyczyny natury wewnętrznej - sposób walki prowadzonej przez Niemców z ludnością cywilną, spowodował demoralizację armji niemieckiej. Jako dowód gen. przytoczył następujący fakt : do przepełnionego wagonu w wojennym transporcie niemieckim wszedł pułkownik niemiecki , któremu nikt z żołnierzy siedzących nie ustąpił miejsca. Oznacza to nietylko kompletne załamanie się dyscypliny, ale również brak najprostrzych moralnych nakazów uszanowania i kultury w niemieckim żołnierzu. Ponadto istnieje niewątpliwie konflikt między wojskiem a Gestapo i zamordowanie gen. von Reichenau , który był jednym z wybitnych "żołdaków", jest na to najlepszym dowodem. Przyjazd gen. Sikorskiego i jego rozmowy ze Stalinem zapoczątkowały nową fazę w organizacji wojska polskiego. Jeszcze jest wiele trudności, ale Polacy zdają sobie sprawę, że tylko rzetelnym wysiłkiem żołnierskim można uwolnić Polskę i rozbić Niemców. Hitlerowcy chcą fizycznym terrorem zniszczyć Słowian. Dwa miljony Polaków zostało wysiedlonych, sto tys. męczy się w obozach koncentracyjnych. Naród polski nigdy nie zapomni Niemcom faktu z dnia 26 XII, 1939 r. , kiedy to pod Otwockiem zostało zamordowanych 150 Polaków za jednego Niemca. Polacy wiedzą, że walczyć z Niemcami można przedewszystkim na tym froncie, gdzie Zw. Radziecki, broniąc swej wolności, broni także wolności Polski. Polacy od r. 1939 walczyli we Francji i Norwegji , obecnie walczą w Afryce, a w bojach o Anglję lotnictwo polskie strąciło 11% ogólnej ilości samo-

lotów niemieckich, zestrzelonych w czasie walk. Polska marynarka walczy na Atlantyku, w zatoce Biskajskiej i na morzu Śródziemnym. Szczególnie ostatnio odznaczył się ORP "Sokół". W sprawie formowania oddziałów polskich spotykamy się z całkowitym zrozumieniem władz sowieckich. Najważniejszym zadaniem naszym jest doprowadzenie armji polskiej w Zw. Radzieckim do stanu bojowego. Żołnierze pragną pójść jaknajprędzej na front, a ja sam - zakończył gen. Anders - będą szczęśliwy, kiedy podpiszę pierwszy rozkaz operacyjny.

"RADIOSTACJA IM. T. KOSCIUSZKI" po polsku, 29 I, g.18.55

W Lubelskim i Łódzkim zanotowano ostatnio napisy na domach: 1863-1905-1918-1942 . Są to przełomowe daty w życiu narodu polskiego: dwie pierwsze , to lata walki o niepodległość z caratem, 1918- przywrócenie niepodległości i 1942 - rok odrodzenia niepodległości Polski.

Warstwy robotnicze w Polsce są zdane na łaskę okupantów. Niema ustawy, któraby ograniczała ilość godzin pracy, niema zasiłków w razie choroby czy wypadku przy pracy. Robotnik w Polsce niema prawa do wyboru pracodawcy, lub rodzaju pracy. Wynagrodzenie jest minimalne. Wywożeni do Niemiec robotnicy albo umierają z powodu złych warunków, albo wynaradawiają się słabsi z pośród robotników. Najgorsze jest to, że pracując w Niemczech, przyczyniają się do wzmocnienia potencjału wojennego Niemców , czyli poniekąd produkują pociski do zabijania rodaków, lub ich sprzymierzeńców - żołnierzy czerwonej armji, walczącej o wspólną sprawę. Robotnik polski powinien się zachowywać wzorując się na robotnicy Marji Niezgoda, która odmówiła pracy w wytwórni prochu i została skazana na 10 lat ciężkiego więzienia.

MOSKWA po polsku, 29 I, g.16.15

W obozie jeńców No. 79 odbył się wiec Polaków, b. żołnierzy niemieckiej armji. Uchwalono rezolucję , wzywającą wszystkich Słowian, znajdujących się obecnie w armji niemieckiej, by broń, którą Niemcy im dali przeciwko czerwonej armji, zwrócili przeciwko hitlerowcom. Polacy- stwierdza rezolucja - nie będą walczyc z armją sowiecką, lecz wstąpią do armji gen. Sikorskiego, by walczyć o wolną i niepodległą Polskę. Postanawiają oni pomścić na Niemcach fakt zrujnowania i splugawienia kraju polskiego. Rezolucja została podpisana przez 9 Polaków - jeńców w obozie No. 79.

"RADIOSTACJA IM. T. SZEWCZENKI" po polsku.

28 I, g.22.30 - Niemcy niszczą naród polski. Najcięższy cios wymierzony jest w kulturę polską . W Gen. Gub pozamykano wszystkie szkoły średnie i niemal wszystkie początkowe, na terenach zaś wcielonych do Rzeszy niema wogóle żadnych szkół polskich. Uniwersytety polskie są nieczynne , a profesorowie wywiezieni do obozów koncentracyjnych. Kilku z nich zostało rozstrzelanych, jak słynny na cały świat naukowy prof. Bartel oraz prof. Pilat. Mimo to opór narodu nietylko nie słabnie, lecz wzmaga się. Polacy, trzeba jeszcze zwiększyć walkę z najeźdźcą.

29 I, g.22.30 - W dniu dzisiejszym radiostacja rozpoczęła nadawanie pogadanek pt. "Polska pod okupacją." Pogadanki będą nadawane co czwartek, a opracowywane są Julijaja Bronówicza. Po włączeniu części ziem zachodnich do Niemiec, przystąpili okupanci do kolonizacji i eksploatacji tych ziem polskich. Sprowadzili kolonistów niemieckich, którym dawali zapomogi pieniężne na inwentarz i uruchomienie gospodarstwa. Przydział ziemi odbywał się w drodze wywłaszczenia lub konfiskaty majątków koronnych i duchownych. Na tych konfiskatach i wywłaszczeniach urzędnicy niemieccy zarabiali grube sumy. Wywłaszczono 240 majątków ogólnej wartości 4 milj. talarów. Stałe bogacenie się Niemców kosztem Polaków zostało przerwane klęską pod Jeną, następnie w r. 1848 i 1918 , a obecnie Polacy mogą obserwować jak dumni Niemcy uginają się przed żołnierzami armji czerwonej. Niemiec liczy się tylko z siłą , a pokonany staje się pokorny i usłużny. Obowiązkiem każdego Polaka jest przyspieszenie chwili ostatecznego zwycięstwa nad wspólnym historycznym wrogiem.

Udzielenie drugiej z kolei pożyczki rządowi polskiemu na cele polskie w Zw. Radzieckim świadczy lepiej, niż wszystkie deklaracje o tem, że stosunek rządu i narodu radzieckiego do Polski nacechowany jest . - największą życzliwością.

Zdawałoby się, że w kraju, gdzie nie toczy się wojna, nie można zginąć śmiercią na polu walki. Tymczasem niemiecki dziennik w Krakowie

wciąż zamieszcza nekrologi policjantów, którzy umarli śmiercią tragiczną. Zginęli oni z rąk partyzantów polskich. Gen. Gub. Frank żalił się niedawno na obojętność Polaków, na niechęć inteligencji polskiej do współpracy z Niemcami, na brak odpowiedzi na liczne oferty w tym zakresie. Gen. Gub. Frank dostaje dobitną i jasną odpowiedź: są nią trupy jego agentów. Nie obojętność i apatja, ale głęboka nienawiść cechuje postawę Polski wobec okupantów.

II

Z najważniejszych spraw światowych

WEICHSELSENDER po rosyjsku, 30, I, g.11.00

Od 2 miesięcy nastąpiła umyślna przerwa w akcji wojsk niemieckich przeciwko Rosji Sowieckiej. Wojska niemieckie przegrupowały się na przewidzianych pozycjach i szykują się do mocnego uderzenia. Niema nic niesłuszniejszego, niż określanie tej sytuacji jako zwycięstwa czerwonej armji. Stalin rzuca nawpół-uzbrojone i nawpółubrane wojska sowieckie do ataku. Ataki są bezmyślne, bo przeczą podstawowym pojęciom sztuki wojennej. Na froncie 2 tys. km ataki masowe bez poważniejszej pomocy tanków i artylerji chybiają celu, a zarzucanie masą żołnierską pozycyj wojskowych było dobre za Napoleona i Suworowa. Dziś to jest dowodem braku uzbrojenia, nie szanowania ludzkiego życia, oraz położenia bez wyjścia Zw. Sowieckiego. Jeden tylko skutek osiągnął Stalin - zalał pola Rosji krwią rosyjską. Będzie to miało zgubne konsekwencje dla Zw. Radzieckiego.

Wojska niemieckie i włoskie zajęły Bengazi. Ofenzywa brytyjska, tak szumnie rozreklamowana, całkowicie się załamała.

WEICHSELSENDER po polsku,

30 I, g.10.01 - Powtórzenie nadzwyczajnego komunikatu sztabu niemieckie o zajęciu Bengazi. Gen. Rommel został awansowany do stopnia generała pułkownika.

29 I, g15.01 - dziesięciodniowa konferencja w Rio zakończyła się niepowodzeniem dla jej inicjatora Roosevelta. Chciał on doprowadzić do wypowiedzenia przez państwa Ameryki południowej wojny państwom Osi, a przynajmniej do zerwania stosunków dyplomatycznych. Pierwsze oparły się Argentyna i Chile, odmowa zaś ich zachwiała całością prac konferencji. Prezydent Argentyny wyraźnie oświadczył, że nie widzi potrzeby zrywania stosunków z mocarstwami Osi. Delegat Stanów, Welles, godzinami przekonywał delegację Argentyny i Chile, lecz bezskutecznie. Amerykanie chcieli zniesienia ceł i wprowadzenia jednolitej waluty, opartej na złocie. Byłoby to całkowitym podporządkowaniem kontynentu amerykańskiego Stanom, które zgromadziły u siebie olbrzymie ilości złota. Nowa waluta obowiązywałaby we wszystkich krajach anglo-saskich, wskutek czego także i WBrytanja znalazłaby się w zależności od Stanów. Konferencja zakończyła się uchwałą kompromisową, zalecającą tylko zerwanie stosunków z państwami Osi. Jest to niewątpliwą klęską Stanów Zjednoczonych.

RZYM po rosyjsku, 29 I, g.16.00

W Kairze władze wojskowe angielskie są zaskoczone ofenzywą wojsk Osi w Libji. Okazuje się, że wojska niemiecko-włoskie zmusiły do odwrotu wojska brytyjskie na 220 km od linji, do której ostatnio doszli Anglicy.

Prasa australijska pisze, że Japończycy zagrażają już nietylko Australji, Nowej Zelandji, ale Burmie, Indjom, poł. Afryce, jak też państwom nad morzem Czerwonym.

Fiasko konferencji w Rio. Ameryka całkowicie przegrała wswą akcję.

NEW YORK po polsku, 29 I, g.18.45

Dla uratowania frontu wschodniego Niemcy ściągają samolotami wojska z Danji, Norwegji i Francji. W najbliższych godzinach padnie Rżew, leżący o 200 km od granic RP. Podobno Hitler usunął jeszcze jednego generała /Engelbrachta/ , ale naogół uważa się, iż pogodził się już z generałami i większość ich spowrotem wezwał na front, a sam powrócił do Berlina.

III

Ogólne

RZYM po rosyjsku,, 29 I, g.16.00

Australijczycy przestali już się łudzić, gdyż wiedzą, że jedyną pomoc, jaką Anglicy mogli im dać, było mianowanie brytyjskiego gen. na stanowisko wodza naczelnego na Dalekim Wschodzie. Korespondent Dagenbladet dowiaduje się, że rząd angielski odmówił wysłania floty na Pacyfik dlatego, iż się obawia , iż spotka ją los Prince of Wales i Repulse . Również rząd brytyjski nie może posłać samolotów, gdyż szybk. postęp wojsk japońskich stwarza możliwość zagarnięcia tych samolotów na lotniskach.

RZYM po ukraińsku, 29 I, g.18.15

Od dnia 26 XII, 1941 tereny ukraińskie objeżdża ekspedycja filmowa, która produkuje filmy niemieckie z napisami w języku ukraińskim.

TELERADIO po rosyjsku, 29 I, g.20.30

W Indjach brytyjskich zarządzono mobilizację wszystkich aut, oraz osób umiejących prowadzić auta.

Przeszło 5 tys. żołnierzy Hindusów poddało się do niewoli, lub przeszło na stronę armji japońskiej. Z żołnierzy utworzono oddziały pomocnicze.

"RADIOSTACJA IM. T. SZEWCZENKI" po rosyjsku, 29 I, g.19.00

Na terenie całego Zw. Radz. Komsomoł zainicjował kontrolę i zbiórkę metali, zwłaszcza rozmaitych części zapasowych metalowych. Ponadto komsomolcy biorą żywy udział w remoncie fabryki maszyn. Szczególnie dużo uwagi poświęcono , maszynom , służącym do robót polnych.

NEW YORK NBC po angielsku, 29 I, g.18.00

Eksperci zwracają uwagę, na silny spadek aktywności lotnictwa niemieckiego. Podczas, gdy w sierpniu ub. r. w nalotach na Moskwę brało udział conajmniej po 100-150 maszyn, w ostatnich nalotach brało udział najwyżej 20 samolotów.

Sekretarz Prezydenta Roosevelta Early oświadczył, że ze wszystkich stron zgłaszane jest życzenie, by w rocznicę Waszyngtona prezydent wygłosił przemówienie radiowe.

NEW YORK po polsku, 29 I, g.18.45

Prawda ostrzega Japończyków, by nie dzielili się skórą , gdy niedźwiedź jeszcze żyje.

IV

Z ostatniej chwili

NEW YORK GEC po angielsku, g.14.00

Japończycy ogółem zajęli jedną trzecią część całkowitego obszaru archipelagu Filipińskiego. Gdyby nawet linja obrony generała Mac Arthura padła , wyspy Filipińskie niezawodnie byłyby bazą dla działalności partyzanckiej.-W chwili, obecnej po zerwaniu stosunków z Państwami Osi przez cały szereg republik południowo-amerykańskich stosunki te utrzymuje jeszcze tylko Argentyna i Chile . Japończycy posiadają ciągle jeszcze znaczną przewagę liczebną na półwyspie Malajskim, rozporządzając tam 5-6 dywizjami, czyli około 90 tys. żołnierzy.- W dniu dzisiejszym Hitler wygłosi przemówienie do narodu niemieckiego ze względu na przypadającą 9 rocznicę objęcia przez niego władzy.